

**3-ТАҚЫРЫП -МЫЗ/-МІЗ/
-СЫҢДАР/-СІҢДЕР/-СЫЗДАР/-СІЗДЕР/-ЛАР/-ЛЕР/-ДАР/-ДЕР/-ТАР/-ТЕР**

Біз студентпіз

*Біз он тоғыздамыз
Біз жатақханада тұрамыз*

Біз бүгін киноға барамыз



*Біз Қазақстандықпыз
Біз университетте оқимыз
Біз болашақ инженерміз*

Біз доспыз

Болымды

Болымсыз

Біз	-мыз/-міз (дауыстылар, үнділерден кейін) -быз/-біз (ұяңдардан кейін) -пыз/-піз (қатаңдардан кейін)
Сендер	-сыңдар/-сіңдер
Сіздер	-сыздар/-сіздер
Олар	-лар/-лер/ -дар/-дер/ -тар/-тер

Біз	+ емес -піз
Сендер	+ емес -сіңдер
Сіздер	+ емес -сіздер
Олар	+ -лар/-лер/ -дар/-дер/ + емес -тар/-тер

Мысалдар:

- Біз ересек**піз**. Біз кәмелет жаста**мыз**.
- Сендер жігіт**сіңдер**. Олар қыз**дар**.
- Сіздер оқытушы**сыздар**. Біз студент**піз**.
- Мен және Айбек қазақстандық**пыз**. Олар шетелдіктер.
- Асқар мен Әсем жас жұбайлар. Олар дәрігер**лер**.
- Біз Астанада тұра**мыз**. Олар Таразда тұра**ды**.



- Біз оқушы емес**піз**. Біз студент**піз**.
- Біз он сегізде емес**піз**. Біз жиырмада**мыз**.
- Сендер әлсіз емес**сіңдер**. Сендер күшті**сіңдер**.
- Сендер стадионда жүгірес**іңдер**. Сендер спортшы**сыңдар**.
- Сіздер Америкада тұрасыз**дар**. Олар Канадада тұра**ды**.

-мыз/-міз/ -сындар/-сіндер/-сыздар/-сіздер – зат есім(студент), сын есім(күшті), сан есім(жиырма), етістікке (жүгіреміз) жалғанады.

емес – тек есім сөздерге жалғанады. Етістікке жалғанбайды.

Біз ойнайды емеспіз.

Біз ойнамаймыз.

ЖАТТЫҒУЛАР

3-ТАҚЫРЫП

3.1 Сәйкес жіктік жалғауды жалғаңыз.

- | | |
|---------------------------|------------------------|
| 1. Біз ата-ана _____ | 5. Біз көрікті _____ |
| 2. Сендер қырықта _____ | 6. Сендер ұшқыш _____ |
| 3. Сіздер құрылысшы _____ | 7. Сіздер қалада _____ |
| 4. Олар студент _____ | 8. Олар инженер _____ |

3.2 Дұрыс/Дұрыс емес деп жазыңыз.

- | | |
|-----------------------------|---------------------------|
| 1. Біз ата-анамыз _____ | 5. Біз жастарбыз _____ |
| 2. Сендер жақсысыздар _____ | 6. Олар зейнеткер _____ |
| 3. Олар сыныптастар _____ | 7. Сіздер атасыздар _____ |
| 4. Сіздер әкесіндер _____ | 8. Сендер немерелер _____ |

3.3 Жіктік жалғаудың көпше түрінің болымды және болымсыз формасын жалғаңыз.

1. Біз сәулетші _____/сәулетші емес _____
2. Сендер тұрғын _____/тұрғын емес _____
3. Сіздер зейнеткер _____/зейнеткер емес _____
4. Олар балалар _____/балалар емес _____
5. Біз мектепте _____/мектепте емес _____
6. Сендер жаза _____/жазбай _____
7. Сіздер оқи _____/оқымай _____
8. Олар күле _____/күлмей _____

3.4 Сәйкестендіріңіз.

1. Біз
 2. Сендер
 3. Сіздер
 4. Олар
 5. Сендер
 6. Біз
 7. Олар

- а. отыз бестесіндер
 - ә. оқушылар емес
 - б. дәрігер емеспіз
 - в. дұрыс емессіздер
 - г. мұғалімбіз
 - ғ. ғалым емессіндер
 - д. ауылда емес

1. _____
2. _____

3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____